

# TORONTAI

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA  
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki  
Beckerek, Obiljtjeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

VASÁRNAP, 1930 FEBRUÁR 16  
...  
59. ÉVFOLYAM 39. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ  
Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-  
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Beográdból jelentik: A király Öfelsége a belügyminiszter előterjesztésére Dubrovnik rendőrségi előljárójává Sztójakovity Bogdán volt pancsevói rendőrfőkapitányt nevezte ki. Beograd város rendőrfőinspektorává Markovity Ljubomir dunai bánági tanácsost nevezte ki a király. A Dunabánséghez segédtitkáru pedig Mlutinovity Milán kovacsikai járási főszolgabírósi segédtitkárt neveztek ki. (Avala.)

Prágából jelentik: A kormány a Rude Pravo jelentése szerint, az agrárválság ügyét egy liszthamisítási törvénnyel akarja elintézni. A gazdasági körök a jövő héten kezdik meg tárgyalásukat a kormánnyal. A kormánnyal el akarják rendeltetni az amerikai buza behozatalának tilalmát és a buzalisztnak rozsliszttel való keverését.

Berlinből jelentik: A tempelhofi repülőtérén tegnap mutatták be azt a korszakalkotó találmányt, amely megszünteti a repülőszerecséltenségek legnagyobb százalékát kitevő eseteket: — az egyensúly megbomlásából eredő bajokat. Az A. 28. Habicht nevű gépre felszerelt állandó egyensúlyban lévő készülék teljesen bevált és teljes sikert aratott.

Rómából jelentik: A munkanélküliek száma múlt év decemberében 407.748 volt, amely szám január folyamán 462.948-ra emelkedett.

Bukarestből jelentik: A törvényszék tegnap ítélkezett Goldberger Ábrahám kommunista diák felett, aki Vajda-Vojvod Sándor belügyminiszter ellen merényletet kísérelt meg. A törvényszék tíz évi kényszermunkára ítélte Goldberget.

Newyorkból jelentik: A Westend Union Telegraf and Telefon detroitii telepének főpénztárába tegnap öt árcos badita tört be. A tisztviselők azonban ellenálltak nekik, amire a rablók lövöldözni kezdtek. Végre sikerült az egyik tisztviselőnek a vérszengőt megrántani, amire előrohant a rendőrség és egy rablót agyonlőtt, míg a többi, három ezer dollár ellopása után, autón elmenekült. A lövöldözés folyamán több tisztviselő is megsebesült.

## TŐZSDE

Fbruár 14.

MA 100 DINÁR:

Budapestben	9-96 pengő
Zürichben	9-12 sv. frank
Berlinben	7-31 ar. márka
Bécsben	12-37 silling
Triesztben	33-72 lira
Prágában	58-85 cseh kor.
Newyorkban	1-69 dollár
Bukarestben	300— leu

## Dubrovnikban gyászünnepség volt a Daxa elveszett harminchét tengerészéért.

Dubrovnik, febr. 15.  
A Földközi tengeren dúló viharokban elveszett Daxa jugoszláv hajó harminchét eltűnt tengerészéért pénteken általános gyászt ültek Dubrovnikban.

Az egész város fekete gyászlobogókkal mutatta ki külsőleg is mély

gyászát harminchét derék polgárának elvesztése miatt.

A székesegyházban Cäreivity püspök gyászmisét mondott, amely után hajón a nyílt tengerre mentek a hivatalos funkcionáriusok és egy babérkoszorút dobtak a habokba, emlékezve a szomorú véget ért hajósokra.

## Aláírták a jugoszláv—bolgár egyezményt a kettős birtokosokról.

Szófia, febr. 15.  
Pénteken fényes külsőségek keretében írták alá a bolgár külügyminisztériumban a jugoszláv—bolgár egyezményt, amelynek tárgyalása két hónapon át tartott és végre teljes megértéssel fejeződött be.

Az egyezmény a határmenti békéről és a határmenti forgalom bizto-

sításáról, valamint a kettős birtokosok ügyének végleges likvidálásáról intézkedik.

Az egyezményt Bulgária részéről Burov külügyminiszter és a bolgár delegáció elnöke, Jugoszlávia részéről pedig Nesity Ljuba szófiaii jugoszláv követ és dr. Jankovity Miroslav, a jugoszláv delegáció vezetője, írtk alá. (Avala.)

## Demetrovity kereskedelmi minisztert külföldi utazása alatt Radivojevity közlekedési miniszter helyettesíti.

Beograd, febr. 15.  
Öfelsége a király tegnap Zsvkovity Petár tábornok, miniszterelnök előterjesztésére a hosszabb időre külföldre utazó Demetrovity Juráj kereskedelmi miniszter állandó he-

lyettesítéséről ukázt irt alá. Demetrovity kereskedelemiügyi miniszter helyettese Radivojevity Lázár közlekedési miniszter lesz. (Avala.)

## Nagy harcok előzik meg a bolgár kormányrekonsstrukciót.

Bécs, febr. 15.  
A Neue Freie Presse szófiaii tudósítója jelenti, hogy Liapcsev miniszterelnök és Cankov között a helyzet nagyon kiélesedett és a kabinek rekonstrukciója teljesen befejezett tény.

Az új kabinetből feltétlenül kiesnek Boborevszki kereskedelmi, Ku-

ly igazságügyi és Najdenov közoktatásiügyi miniszterek, míg Liapcsev, Burov és Molov megmaradnak a kormányban a jelenlegi tárcáik élén.

A rekonstrukció ügyének főnehézsége abban van, hogy Cankov és Liapcsev között óriási a harc, mert Cankov a belügyi tárcát a maga számára kívánja biztosítani.

## Egy újabb kötéláltali halálos ítéletet hirdettek ki Szolnokon egy mérgező asszony felett.

Szolnok, febr. 15.  
A törvényszék pénteken tárgyalta Kéry Lajosné Szücs Lidia 54 éves tisztakürti asszony bűnpörét. Az ügyészség azzal vádolta Kéryné, hogy 74 éves apját és 70 éves anyját arzénnel megmérgezte, hogy hamarabb kerüljön vagyonuk birtokába.

A vádlott mindvégig tagadta a terhére rótt cselekményt, azonban a

tanuvalomások beigazolták, hogy Kéryné arzénes bort adott szüleinek inni, akik ennek elfogyasztása után meg is haltak.

Az ügyész vádbeszéde után a bíróság pénteken este hirdette ki az ítéletét, amelyben

Kéryné kötél általi halálra ítélte. Ugy a vádlott, mint védője, semmi ségi panasszal éltek az ítélet ellen.

## Reformálják az áruszállítási tarifát.

Beograd, febr. 15.

Az államvasutak igazgatósága már régebben megkezdte az áruszállítási tarifa revíziójának tárgyalását.

Régebb idő óta belátták, hogy az áruszállítási tarifa reformja már nem odázható el, mert a régi tarifa többé nem felel meg a követelményeknek.

Az új tarifa kidolgozásának a munkálatai serényen folynak és úgy lehet, rövidesen szakbizottság elé kerül ez a kérdés végleges elintézésre. (Avala.)

## Tizenöt bányászt élve eltemetett egy kőzetomlás.

Párizs, febr. 15.

Saint Etienneben pénteken este kőzetomlás következett be az egyik szénbányában, amely a bánya mélyén dolgozó tizenöt munkást élve eltemette.

Szerencsére a szellőztető eső ép-ségben maradt és így sikerül az eltemetett emberek élmezését biztosítani.

Ha semmi váratlan közbe nem jön, úgy remélik a mérnökök, hogy néhány napon belül sikerül kiásni az eltemetett tizenöt embert.

## A budapesti rendőrség titokzatos amerikai foglya.

Budapest, febr. 15.

Mint annak idején jelentettük, január végén a külvárosok egyikében teljesen lezúllott állapotban, kokain mámorban talált a rendőrség egy férfit, akiről később írásai átkutatásakor kiderült, hogy Romsics Tivadar-nak hívják és amerikai állampolgár.

Az állítólagos Romsics Tivadar akkor nem volt kihallgatható és ez az alkalom még ma sem érkezett meg, mert a rendőrségen lévő férfi a maga személyazonosságának megállapítására minden felvilágosítást megtagad.

A rendőrség naponta a levelek egész garmadáját kapja, amelyek mind a titokzatos férfi személyére nézve vetnek föl kalandosabbnál-kalandosabb ötleteket.

Egyes levelek szerint, ez a Romsics névre szóló papirokkal rendelkező és öt nyelven kitűnően beszélő férfi tulajdonképpen szovjet agitátor. Egy másik levél egyenesen azzal gyanusítja, hogy senkimás, mint a régen keresett düszeldorfi tömeggyilkos.

A rendőrség, bármilyen komikusan hangzanak is ezek a vádak, mindent megvizsgálta és alaptalanoknak találta őket. Egy lépéssel sem jutott azonban közelebb a titokzatos ember rejtélyének a megfejtéséhez. Az ügy páratlanul érdekes szenzáció a rendőrség történetében.

## A Tardieu-kormány helyzete válságosra fordult.

Párizs, febr. 15.

A költségvetési vita során a Tardieu-kormány helyzete teljesen megrendült. Főleg Cheron pénzügyminiszter túlzott takarékosági politikája az, amely nagy ellenzékot gyűjtött össze a kormány ellen.

Amikor tegnap a kamarában Cheronnak meg kellett volna kezdenie exozéját, mindössze huszonnégy képviselő volt jelen. Amikor Cheron hevesen kikelt a képviselők indolenciája ellen és kijelentette, hogy exozéját mégis megtartja, tizennégy képviselő fölkel és elhagyta a termet, úgy hogy Cheron ugyszólván magára maradt az elnökkel.

Az elnök erre azt indítványozta Cheronnak, hogy exozéját mégis csak az esti ülésen mondja el. Erre Cheron rá is állt.

Cheron, akit délután már mindenki elveszett embernek tartott, az esti ülésen másfél óras beszédben, lavírozott szerencsésen ide-oda, a jobb- és baloldal fel fogása között és sikerült neki valamennyire a helyzetet megmenteni.

**Beavatott politikai körökben azonban az a vélemény alakult ki, hogy a Tardieu-kormány bukása elkerülhetetlen.**

## A hágai egyezmények megszövegezése körül meglehetősen ellentétek vannak.

Budapest, febr. 15.

Bethlen István gróf miniszterelnök nyilatkozott a folyamatban lévő párizsi tárgyalásokról hírlapírók előtt.

Tudomása szerint, ezek a tárgyalások rendes mederben folynak. Ő maga részéről kiutazik Párizsba, de az utazás időpontja még nincsen megállapítva.

A hágai meg egyezések jegyzőkönyvének megszövegezése körül konferenciák igen elhúzódnak, mert a kimentente államok delegátusai és

a magyar delegáció között ismét nézeteltérés merült föl.

A kimentente delegáció ugyanis azt kívánja, hogy az A. kasszára vonatkozó megállapodások ne csak az eddig fölmerült összes kártérítési kötelezettségekre vonatkozzanak, hanem a később fölmerülő összes kártérítési kiadások is mind ebből a kasszából nyerjenek fedezetet.

A magyar delegáció ezt az értelmezést nem hajlandó elfogadni és így ismét végét nem érő tárgyalások kezdődtek meg a két álláspont kiegyenlítésére.

## Ásókkal felszerelt tömeg jelent meg a harangláb felszentelése előtt és elvitte a haranglábát.

Bonyodalmak a Vojvode Stepe-telepi harangláb helye körül.

Beeskerek, febr. 15.

Érdekes háborúság folyik már napok óta a bányász Vojvode Szepe (Leonovác) telepi községben és a vita eldöntésére egy beeskereki ügyvédet kértek fel. Vojvode Szepeben nincs templom, az istentiszteletet magánházaiban tartják és nemrég elhatározták, hogy haranglábát emelnek. A földmívelésügyi minisztérium a kikindai püspöki szentszékekkel egyetértően úgy határozott, hogy a templom helyét a piactéren jelöli ki és a parcellázási tervrajzban megfelelő térséget is hagyott erre a célra. A község lakosságának nagyrésze arra az álláspontra helyezkedett, hogy a haranglábát a létesítendő templom helyén kell felállítani, sokan azonban elégedetlenek voltak a döntéssel és azt kívánták, hogy a haranglábát más helyen, Popovity Obren háza előtt helyezték el. Az elégedetlenek kívánságát az egyházközség vezetősége nem vette figyelembe, beszerezte a harangot és annak megérkezése után felállította a haranglábát a piactéren hivatalosan kijelölt helyen. A felszentelési ünnepélyt Három Szent Apostol napjára tervezték és az egyházi szertartás elvégzésére a szrpszkicrnjai plébános kérték fel, aki a szerdai ünnepen meg is jelent a községben. A plébános teljes diszben várta a már felállított harangláb felszentelésére a jelt, amikor

váratlan incidens zavarta meg az ünnepséget.

Ásókkal és kapákkal felfegyverkezett tömeg jelent meg az ünnepély helyszínén és

**a harangláb köré gyülekezett, ünnepelőbe öltözött nézők élénk tiltakozása közben, kiásták a haranglábakat és Popovity Obren háza elé vitték, ahol a haranglábát ismét beásták.**

A harang felszerelése körül ismét váratlan fordulat következett be,

**az ellenpárt ugyanis eltüntette a harang felszerelésének alkatrészeit**

és így nem sikerült a harangot elhelyezni.

Tegnap mindkét tábor képviselőiben küldöttség jött Beeskerekre és felkereste dr. Bratity Dusan ügyvédet, akinek előadta, hogy a vitás kérdésben, hol legyen a harangláb, sehogy sem tudnak meg egyezni és ezért kérik őt, hogy jöjjön ki Vojvoda Szepe-re és döntse el, melyik pártnak van igaza. Vojvoda Szepe lakói ugyanis hercegovinaiak és nagyrészt ugyanabból a járásból valók, mint dr. Bratity és innen dotálódik az a nagy ragaszkodás és bizalom, ami részükről dr. Bratity személye iránt megnyilvánul. Az ügyvéd megígérte a kérelem teljesítését és addigra is függőben marad a harangláb helyének a kérdése. A piactéri párt féltékenyen őrzi a harang alkatrészeit és bizonyosra veszi, hogy a harangláb elkerül Popovity Obren háza elől.

## A beeskereki munkásbiztosító-pénztár és egy hetilap szerkesztőjének sajtópere.

Befejezte a bíróság a bizonyító eljárást.

Beeskerek, febr. 15.

Pejovity Velimir beeskereki törvényszéki bíró pénteken délelőtt foglalkozott László B. Jenő, a „Tükör” heti riportújság szerkesztőjének kétféle rendbeli sajtóperevel. László ellen a beeskereki munkásbiztosító-pénztár indított sajtópört rágalmazás címén, mert a Tükör hetirportújság október ötödiki és október 12-iki számában „Pillanatfelvétel”, illetve „A beeskereki munkásbiztosítótól nyugodtan meghallhat az ember” címen cikket írt, amelyben azal vádolta meg a pénztár négy orvosát, hogy egy megmárt asszonyt nem részesítettek orvosi segélyben és a betegeknek általában nem szolgáltatnak ki olyan gyógyszert, amelyen kivánatos volna.

László B. Jenő a tárgyalást vezető bíró kérdésére kijelentette, hogy **nem érzi magát bűnösnek,**

mert az igazat írta és közérdekből csak jogos kritikát gyakorolt.

A bíróság azután áttért a tanúk kihallgatására. Pésity Áron dr., a munkásbiztosító-pénztári rendelő főorvosa, dr. Iványi Mór, dr. Léderer Jenő, dr. Kuszting János, dr. Stein József és dr. Dekanity Gyura pénztári orvosok tanuvallomásukban kijelentették, hogy

**a munkásbiztosító rendelőjében minden beteg kifogástalan orvosi kezelésben részesül,**

a súlyos betegekhez eljárnak, olyan gyógyszereket szolgáltatnak ki, amelynek a betegség gyógyításához szükségesek és csak akkor rendelik az olcsóbb gyógyszert, ha ugyanolyan hatású, mint a drágább. Pésity dr. szerint, nincs még egy olyan emberbaráti intézmény, mint éppen a munkásbiztosító, vannak ugyan panaszosok, de ezek olyanok, akiket nem elégitettek ki, viszont azok, akik a pénztár hasznát látták, hallgatnak.

Treisz Géza tanu előadta, hogy egyizben a Czikajlo-gyógyszertárban Klein Mária elpanaszolta, hogy **anyját megmaria egy kutya, négy betegsegelyző orvosnál volt és végül csak magánorvostól kapott receptet.**

Klein Mária elmondotta, hogy valóban járt több pénztári orvosnál, de nem találta őket otthon. Léderer Jenő dr. kijelentette, hogy

**Klein Mária anyja lakhelyének ki nyomozására valóságos detektív-munkát végzett,**

míg végül megtalálta és segélyben részesíthette. Rajity Milán itebeli gazdálkodó szerint, szolgálját, aki két éve fizetett járulékot, többszöri közbenjárására is ridegen elutasították és

**megtagadták a kórházba való felvételét.**

A bíróság több tanu kihallgatása után befejeztnek nyilvánította a bizonyító eljárást és a tárgyalás folytatását hétfő délelőtt kilenc órára halasztotta.

## Nézd meg a lányát...

Szereplők: A lány 18 éves. A férfi 40 éves. (Történik a fehér lányszobában.)

A lány: Gyorsan a tárgyra.  
A férfi: Szóval, miután, dacára annak, hogy mindazonáltal többé-kevésbé, sőt...

A lány: (közbe) Ne kerteljen fiam. Mondja ki, ami a szíven fekszik. Különben a vak is látja, hogy milyen szerelmes.

A férfi: Tagadhatatlan.  
A lány: Ha emberismeretem nem csal, maga most mint kérő jelentkezett.

A férfi: Eltalálta.  
A lány: No lássa. Megy ez, mint a karikaacsapás. Gyerünk a feltételekkel. Hozomány nincs.

A férfi: Nem fontos.

A lány: Sőt, nagyon is fontos. Mert az a tény, hogy nincs hozomány, szükségszerűen veti fel a kérdést: el tud-e tartani egy feleséget?

A férfi: Megnyugtatom.

A lány: Vaktába nem ugrom bele. Tessék hivatalos okmányokkal igazolni, hogy havonként mennyi fizetésre van kilátása. (Végigmustrálja.) Egészsége rendben?

A férfi: Amint látja.

A lány: Semmit se látok. A külszin csal. Orvosi bizonyítványt kérek.

A férfi: Ahogy parancsolja.

A lány: Figyelmeztetem, hogy mint férfi, a legnagyobb gyöngédségre lesz kötelezve a feleségével szemben...

A férfi: Ez természetes...

A lány: Akkor hát meg egyeztünk.

(Egykedvűen.) Szívesen leszek a felesége.

A férfi: (nagyot néz) Tessék?

A lány: Mit bámul? Hát nem azért jött, hogy megkérje a kezemet?

A férfi: Dehogyan is az Önét.

A lány: Hát kiét?

A férfi: Az édesmamáét.

A világhírű  
**LUMOPHON**

**rádiót,**

mely eddig hathavi részletre volt kapható, ezentul

**20 havi részletre**

is adjuk. 89

Komplett, 3 lámpás készülék havi részlete 130 Din.

" 4 lámpás " " " 174 "

" 4 lámpás hálózati " " " 212 "

" 6 lámpás, hálózati, legmodernebb 350 "

Javításokat garancia mellett vállalunk.

**Viktoria**

preduzeće za trgovine i industrije  
Vel. Beeskerek, Obala Princeza Jelene  
10., a hajoállomással szemben.

**Táncestély a Fekete Sas-ban!**

Szombaton és vasárnap este a „Fekete Sas” vendéglő kellemes éttermi helyiségében Rác Péter cigányzenekara közreműködésével családias jellegű

**larsangi táncestély** lesz. 244

A parkettállandóan a t. közönség rendelkezésére áll. Jó ételek és kitérő itatok. Belépődíj nincs!

Számos látogatást kér Marker Antal, vendéglős.

Február 16. vasárnap. Rk. és Prot.: Julia. Ark.: Sretenije. Zsido: Shebat 16. Napkelte 7:08, napnyugta 17:23 óra, a nap hossza 10 15. Az év végéig még 319 nap.

# A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Egyelőre lényegesebb változás az időjárásban nem várható.

## A vajdasági irodalom kritikája.

Sztajity Vása becskereki előadása. A becskereki népegyetem rendezésében vasárnap délután hat órakor a vármegyeháza nagytermében Sztajity Vása szubotícai főgimnáziumi igazgató tart előadást Mileity Szevtozáról és Zmaj Jován Jovánovityról. Az előadás tiszta jóvedelmét Mileity emlékének a megörökítésére fordítják. Sztajity Vása egyike Mileity és Zmaj életének és működésének legjobb ismerőinek és így előadása iránt nagy az érdeklődés.

**A Kaszinó rendkívüli közgyűlése.** A becskereki Kaszinó igazgatósága teljes megegyezést létesített a Tiszti-otthon vezetőségével a Kaszinó visszaköltözésére nézve és a határozatot vasárnap, folyó hó 16-ikán terjeszti közgyűlés elé. A Kaszinó rendkívüli közgyűlése vasárnap délután 11 órakor lesz a mostani helyiségében, a Voivodina-kávéházban.

**Teadélután.** A Kolo Szrpszkij Szesztara f. hó 16-ikán, vasárnap délután 4 órai kezdettel teadélutánt rendez a Voivodina szuterén helyiségében. Beléptidj, tea és süteményrel együtt 15 dinár.

**Beszüntették az eljárást egy sikasztással vádolt tisztviselő ellen.** A szubotícai rendőrség a becskereki rendőrség megkeresésére karácsony előestéjén letartóztatta és Becekerekre szállította Galussa László magántisztviselőt, a palicsi strand volt igazgatóját, akit a novivrbászi cukorgyár feljelentése alapján azzal vádoltak, hogy elikkasztotta 35 vagón cukorrépa ellenértékét. Galussát a becskereki rendőrség kihallgatása után szabadlábra helyezte, de tovább folyt ellene az eljárás. Mint értesülünk, Galussa Lászlónak a vizsgálat során teljesen sikerült tisztázni magát az ellene emelt vád alól, amennyiben a vizsgálat megállapította, hogy nem Galussa követte el a sikasztást és abban semmi rész nem volt. A vizsgálat eredménye alapján a novivrbászi cukorgyár visszavonta Galussa ellen a feljelentést és így a becskereki törvényszék vizsgálóbírója a tisztviselő ellen beszüntette az eljárást.

**Gyengélkedés idején,** különösen, ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést, kielégítő emésztést és kellő étvágyat hoz létre. Hires nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható anélkül, hogy kitünő eredménye változnék. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

### Budapesti terménytőzsde.

Február 14-iki zárlat.

Buza	márciusi	22 73 (23—)
	májusi	22 63 (23 88)
	októberi	23 63 (23 40)
Tengeri	májusi	14 14 (14 22)
	transito tengeri	13 22 (13 28)
	Irányzat lanya	

### Csikágói terménytőzsde.

Február 14-iki zárlat.

Buza	márciusi	116 1/2 (118 71)
	májusi	121 1/8 (122 5/8)
	juliusi	122 1/8 (123 7/8)
Tengeri	márciusi	8 3/8 (8 3/4)
	májusi	9 1/8 (9 1 3/4)
	juliusi	9 3/8 (9 3 3/4)
	Irányzat lanya	

A „Nyugat” című folyóirat februári számában beszámolót olvasunk a vajdasági magyar irodalom tíz évéről. Ez az előkelő folyóirat mindeddig nem vett tudomást a vajdasági magyar irodalom életéről. Ez az első alkalom, amikor az itt élő magyar írók működéséről, törekvéseiről, sikereiről, vagy sikertelenségeiről itt szó esik.

Ennek a tíz évnek irodalomtörténete pedig belefér egy nem is kétoldalas cikkekcskébe: ennyi és nem több jár ki tíz esztendő változatos, nehéz küzdelmeinek, a semmiből föltámadó életakarásnak, neveknek a nihil áthatatlan ködjéből való kivergődésének, remények rogyásának és új célkitűzések magasra emelésének.

Nem sok, bizonyíten, nem sok. De hát ennek a kurtán-furesán való elintézésnek a cikkíró megadja magyarázatát: erről az irodalomról kár sok szót vesztegetni, ez az irodalom van, de nincs. Nincs pedig azért, mert — és most aztán felhangzik a százszor lepergetett és ugyanannyiszor lekoptatott gramofonlemez elcsépelel nótája — az itt életre kelt irodalom nem adja képét az itt élő kisebbség helyzeti energiájának, nincs lokális couleur-je, tehát nem is irodalom.

És most nekünk is be kellene állítanunk válaszképpen az ugyancsak az analógia lejárta lemezt: nem igaz, hogy irodalom csak az, amelyben a becskereki polgárnak, vagy a tordai parasztnak mai élete tükröződik. Nem így, hogy a Salzburgban élő Stefan Zweig nem író azért, mert regényei, novellái nem a salzburgi dóm előtt játszódnak; nem igaz, hogy Bernhard Shaw nem író azért, mert az orléansi szüiről és nem a londoni Westminster-ről ír. Nem halmozzuk a példákat, mert ki se fogyánk belőlük.

Az irodalom, az itteni is, még ha akarna, se tudna mást adni, mint a mai élet tükrét és nem adhatja másféleképpen, mint ahogyan ma szerte a világon irnak. Vagy talán azt és úgy irnak errefelé, amit és ahogyan Hugo Victor és Jókai korában irtak? Nem, nem, az ilyen vád talán mégis kissé tulzott lenne. A mi írásainkban is a mai ember él és lélegzik, hiszen csak ezt és nem a tegnapi embert ismerjük. És adassék nekünk végre bünbocsánat azért, amiért — valószínűleg lelki berendezkedésünk lényegéből kifolyólag — sokan nem a többi földműves ismert lelki vonalában látjuk az irodalom kulcsát és

egyedül üdvözítő problémáját, hanem — mert így akarta Teremtőnk — érdeklődésünkkel, hajlandóságunkkal inkább az általános emberi felé fordulunk. Noha akad ezen a tájon éleslátás, gazdag palettájú író, akinek lelkére éppen az itteni magyar paraszt képe verődik leginkább, de a Nyugat cikkírója, fájdalom, róluk nem is akar tudomást venni.

Minthogy sűrű szövésű szitáján egyébként is édes-kevés írói név esik keresztül és akik mégis átveregődnék rajta: megtépázva, szinte (írói) toll nélkül tálatatnak fel az irodalom iránt érdeklődő közönségnek. Kristály István, Fekete Lajos, Debreczeni József részére nincs kegyelem, Farkas Geiza nevét fel sem említi, Csuka Zoltán eleven, lüktető tehetségére is a feledés sűrű fátyolát borítja rá. Ehelyett valami homályos megkülönböztetést olvasunk az „öregék”-ről, akik „megmagyarázhatatlan nyugalommal ég és föld között ragyognak” és a rakoncátlan „fiatalok”-ról, akik, szegények, szintén messze kerültek a valóságtól és „visszavonulási utat keresve, még mélyebbre hullottak az epigonizmusba”. Az ilyen megállapítás valóban messze esik a valóságtól és sehogy sem ad hü képet sem az irodalom külső történetéről, sem az ismeretlenség ködéből napfényre lendült írók értékéről. Nem egy illetékes fórum már régóta másként látja a vajdasági magyar irodalom utját és sokkal nagyobb precizitással félmjelzi a tíz év alatt megnyilatkozott írói nevet.

Végül pedig azt kell olvasnunk a Nyugat beszámolójában, hogy az irodalom vajdasági szervei: A Népkör és a becskereki Ady-társaság. Nem kérem, ez tévedés. A beceji Népkör tudunkkal mindössze két alkalmi irodalmi előadást rendezett, az Ady-társaság pedig öt évvel ezelőtt, egyévi működés után megszűnt. Ellenben a Bánáti Magyar Közművelődési Egyesület évtizedek óta áll a magyar kultúra és irodalom szolgálatában, évről-évre megszólaltatta az itt élő összes magyar írókat és ezzel a működésével felbecsülhetetlen szolgálatot tett az itteni kulturának és irodalomnak. Aki a vajdasági magyar irodalomról beszámol és még hozzá a Nyugat hasábjain, attól pontosabb adatokat várunk. Pontosabb adatokat, több érdeklődést irodalmi viszonyainkkal szemben és ügyünk iránt valamivel több szeretetet.

Borsodi Lajos.

**Az ember, aki a poionokat kapja.** Emlékezetes még az a hallatlan nagy siker, ami Lon Chaneynek ezt a filmjét annak idején kísérte. És valóban tárgyilagos szemmel nézve, kétségtelen az, hogy ez Lon Chaney legnagyobb és legmélyebben átgondolt művészi alkotása. Míg a Notre damei toronyőr című darabban csak a hallatlan maszkirozó képességét kell bámulnunk — ebben a darabban a mély és bámulatosan megjárta emberi szenvedésével fogja meg a lelkünket. A Orient Mozdó vezető-sége kedveskedni akar a műértő közönségnek, amikor Lon Chaneynek ebből a remekművéből egy teljesen új kópiában reprimt rendez vasárnap és hétfőn.

**Mint minden évben, úgy az idén is** megtartja a Schwäbische sportegylet a Narrenabendjét március 1-én a Tiszti-otthon (Kaszinó) összes termeiben. (52)

**Purimbál Grószéknál március 15-én.**

**A Humanitas gyermekbálja.** A Humanitas jótékony zsidó nőegylet vasárnap rendkívül sikerült jelmezes gyermekbált rendezett, amelyet kitűnően összeállított műsor vezetett be. Különösen Scheinberger Manoné darabjának, a Mult, a jelen és a jövő gyermekének volt nagy sikere és a szerzőt melegen ünnepezték. Az összes szereplők, különösen a balett tagjai, megérdemelten zajos tapsokat arattak. Az est sikeréért a nőegylet rendezőségét illeti elismerés.

**Március 1-én nagy álarcosbál a Centrálban.**

**Vilmos excsászár favágóbáltát** rendelt Amerikában. Párizsból jelentik: II. Vilmos volt német császár, a Havas-ügyenökség jelentése szerint, néhány héttel ezelőtt favágóbáltát rendelt Minnesota államban, a legnagyobb amerikai erdőkiutermelő-vállalatnál, amelynek nehéznyelű, különleges baltái az egész világon mindenütt használatosak. A volt császárról köztudomásu, hogy szenvedélyes amatőrfavágó.

**Perditák lázadása az oszijekai kórházban.** Oszijekáról jelentik: Az itteni közkórház venerikus női osztályának ápoltnai, akik legtöbbször prostitúáltkból állanak, Vercsics Vervin karlovci illetőségű prostitúált vezetésével zendülésbe törtek ki. Este 7 óra tájban, adott jelre, mindent összetörtek, ami kezük ügyébe került, kezdve az ablaktáblákon a szobák minden berendezését elpusztították: az ágynemüket kiszórták és az ágyakat széjjelszedve, kidobálták. Az anyagi kár sokezer dinárra becsülhető. A kórház személyzete kevésnek bizonyult a dühöngő prostitúáltak megfékezésére. A rendőrségnek kellett közbelépni, akik erélyes kézzel véget vetettek a további pusztításnak és valamennyit letartóztatták s átszállították a rendőrség fogdájába. A vizsgálat megállapította, hogy a lázadás azért tört ki, mert az ápolók és ápolónők állítólag igazságtalanul bántak velük és ilyen uton akarták kieroszakolni helyzetük megjavítását.

**Bécsből jelentik: Az éjszaka folyamán a népjóléti minisztérium közellátási osztályára betörték és igen nagyszegű pénzt és értékpapírokat loptak el.**

**A zsidó hitközség kulturbizottságának** ifjusági osztálya február huszonharmadikán, vasárnap délután fél 6 órakor a Chevra-ház nagytermében kulturdelutánt rendez. Közreműködnek: Dr. Neumann Gyula hitközségi elnök, Weisz Andor (Novibecsei), Havas Margit és Gellén Évi. Belépődij nincs. Minden érdeklődőt szívesen látnak.

**Purimbál Grószéknál március 15-én.**

**Táncdelután a Tiszti-otthon (Kaszinó) nagytermében.** Mint minden vasárnap, úgy holnap is megtartja az AK Obility és AK Voivodina együttes jólsikerült táncdelutánját a Tiszti-otthon (Kaszinó) nagytermében. Kezdetre délután fél 4 órakor. Belépődij 6 dinár.

**Hegedű, zongora (új és használt),** gramofon és lemezek nagy választékban Lenhardtánál.

**Birkózverseny Beeskereken.** A beeskereki birkózó- és boxegyesület hivatalos klubhelyiségében, a Brisztoi-ban, vasárnap házi birkózóversenyt rendez, amelyen kijelöli a vrsaci városközi mérkőzésen résztvevő birkózókat. Itt említjük meg, hogy az egyesület legutóbbi ülésén Elek Viktor cukorgyári igazgatót díszelnökének választotta.

**Táncverseny Novibecsejen.** A novibecseji zsidó ifjuság ma, szombaton este a novibecseji Vojvodina kávéházban táncversenyyel egybekötött táncmulatságot rendez. A táncmulatság tiszta jövedelmét jótékonycélra fordítják.

## Kölcsönös tüzbiztosítást kötnek a bántási malomtulajdonosok.

Alapot létesítenek a tűzkárok kifizetésére.

Beeskerek, febr. 15. A bántási malomtulajdonosok a napokban értekezletet tartottak Beeskereken, amelyen a malmok tűz elleni biztosításának kérdésével foglalkoztak. A malomtulajdonosok évenként 30—35.000 dinár tüzbiztosítási illetéket fizetnek és évek hosszu során többszörösen kifizették üzemi értékét, a mai üzletmenet nem engedi meg, hogy továbbra is jelentős terhet vállaljanak ilyen címen, azért felmerült a terv, hogy kölcsönös tüzbiztosítást kössenek olyképpen, hogy egy alapot létesítsenek és ebből fizessék az esetleges tűzkárokat. Az értekezleten ismertett terv szerint,

az alapba minden malomtulajdonos 30.000 dinárt fizetne be

## A sziámi ikrek.

Irta Tristan Bernard.

Bizonyára ismerik La Fontane meséjét, melyben egy öreg ember halálos ágyán arra kéri gyermekeit, hogy tartsanak össze az életben, ha boldogulni akarnak. Ezt a tanácsot különösen a két sziámi ikerfivér fogadhatja meg, akik ameddig együtt maradnak, könnyen megkeresnek egy cirkuszban naponta 100.000 frankot, ellenben, ha széjjelválnak, úgy csak keservesen 30 soust borítékírással.

Londonban ismerem ilyen összesenöt ikerpárt, akiket rendszeren „sziámi ikreknek” neveznek. Tudományos nevük: Xiphopagok. Ed és Odön gazdagok voltak és nem kellett magukat cirkuszban produkálni. Ede 25 évvel ezelőtt született Manchesterben, Odön ugyanabban az időben és szintén Manchesterben jött a világra. Serdülőkorukban annyira hasonlítottak egymásra, hogy az ismerőseik soha nem tudták őket megkülönböztetni.

Idővel meglehetősen különbség fejlődött ki jellemeikben. Edének komoly izlései voltak, míg Odönnek közönséges tulajdonságai voltak. Utóbbi csak csavargók és iszákos emberek társaságában érezte magát jól. A szerencsétlen Ede, tankönyvvel kezében, kénytelen volt fivérére a kocsmába és lebujokba követni. És amikor Odön részegen kitámolygott, Edének szintén támolyogni kellett, hogy meg ne üssék egymást.

Ede hírneves tudós lett. De a Tudományos Társaság lakomáira nem lehetett gyakran meg hívni, mert a korhely Odön mindig a leves után mondta el illetlen vicceit, melyeket egy ugryvezett jobb ember rendszeren az étkezés végére hágy.

Ede tavaly megkérte egy szép és gazdag fiatal leány kezét. Az esküvőt fényes keretek között tartották meg. Odönt persze szintén meg kel-

és abban az esetben, ha valamelyik malom leégne és így tulajdonosa kárpótlására volna szükség, a jövő évben ugyanilyen összeget fizetnének be az alapba, abban az esetben azonban, ha az év folyamán nincs tűzkár, a következő évben már csak az összeg felét, a rákövetkező esztendőben pedig csak egyharmadát fizetnék be, miután a kamatokkal megnövekedett alapösszeg tűzkárok kiegyenlítésére még mindig rendelkezésre áll.

A biztosító-társaságok kikapcsolásának a terve élénken foglalkoztatta az értekezletet, amely végül is azzal ért véget, hogy a márciusban összehívandó széleskörű konferencián hoznak végérvényes határozatot.

lett hívni. Ez különben egész rendszeren viselkedett a szertartás alatt. Látszott, hogy a sógornője tetszik neki. A nászmenetben Ede felesége, Ede, Odön és a nyoszolyólány hamarosan az általános érdeklődés középpontjába kerültek.

Az esküvőt követő estén Odön nagyon jól viselkedett. Hamarosan elaludt és másnap nagyon későn kelt fel. Fivére mézeshetei alatt kevesebbet ivott, tisztességesen beszélt s rendszeren öltözködött, miután egy hölgy társaságában volt.

A fiatal asszony, akit Ceciliának hívtak, nagy befolyást gyakorolt Odönre. Bizonyos idő múlva megtörtént az, ami gyakran előfordul, ha egy agglagény egy fiatal házaspárhoz kezd járni. Cecília és Odön között bizalmas viszony keletkezett.

Az első hat hónapban Ede nem vett észre semmit. De végre minden kiderül.

Egy napon Ede egy rosszul lezárt fiókban leveleket talált, melyek minden kétséget kizárva bizonyították, hogy őt felesége és fivére megcsalták.

Ezekután mit tehetett volna? Párba nem vivhatott Odönrel, mert az angol törvények tiltják Pisztorpárba 25 lépés távolsággal szintén lehetetlen volt, miután Ede és Odön teste össze volt növe.

Mi történe, ha megölné fivérére? Lehetséges volna ezután a feleségével a közös életet ujre felvenni? De hiszen akkor ez e holttest örökké köztük volna.

Ede Ceciliát magához hívatta: — Nem fogod többé házasságunkat megalázni, még ma elhagyhatod házamat.

— Jól van — mondta Cecília. — Jól van — szölt Odön is. — De én vele megyek.

Mi maradt hátra? A férjnek velük kellett menni. Odön egy kényelmes lakást rendezett be Ceciliának, hol aztán mind a hárman boldogan éltek.

## A beeskereki mészárosok szerint ők nem lépik túl a rendes, megengedett kereset határát.

Küldöttség a beeskereki rendőrségi előljárónál.

Beeskerek, febr. 15.

A beeskereki mészárosok képviselőiben péntek délelőtt tizenegy tagu küldöttség kereste fel dr. Dimitrijevitj Tihomir rendőrségi előljárót. A küldöttség nevében Cvetkov Milorád mészáros egyesületi titkár ismertette a mészáros ipar helyzetét és számszerű adatokkal kimutatta, hogy a mészárosok helyzete korántsem olyan rózsás, mint azt a feljelentés feltünteti. A mészárosok

kevés haszonnal dolgoznak és jövedelmük semmiképp sem ha-

ladja túl a megengedhető, normális keresetet.

Cvetkov Milorád beszédére a rendőrségi előljáró válaszolt és kifejtette, hogy

a feljelentés adatait fenntartja.

Más városokból beszerzett hivatalos adatok azt bizonyítják, hogy másutt ugyanolyan élőállat-árak mellett lényegesen olcsóbb a hus, mint Beeskereken. Egyébként az ügy a járásbíró előtt van és a mészárosoknak a bíróságnál lesz alkalmuk védekezniük ismertetésére.

## Az amerikai alvilág rejtelméi.

Rothstein, a meggyilkolt cár. — Az amerikai szerencsejátékosok.

Amerika nagy gazdaságából évenként 6—10 millió dollárt a rablóbandák harácsolnak el és mintegy négy-millió árdra becsülik azt a vagyont, amit a nagy játékosok letarolnak. Könnyen szerzett pénznek hívják e jövedelmét, amely rendszerint a nagy „gamblerok” kezén fordul meg és az ebből szerzett vagyon, természetével gurul el. A nagy játékosok a jövedelmekről könyvet vezetnek, a nyilvánosság előtt nem szerepelnek, adóbevallási ivateket nem töltenek ki, hivatásuknak és életüknek a lényege a titokzatosság, tervszerűen kidolgozott védőszervezetük van, hogy az operációt elfüggyözzék. Gazdagodásuk forrásait kinyomozni nehéz, mert befolyásos barátok oltalma alatt állnak és a rendőrség protekcióját élvezik.

A nagy amerikai nyilvánosság csak olyankor vesz tudomást az alvilági matadorokról, amikor ezek revolverrel intézik el számadásaikat.

Egy év alatt az Egyesült-Államokban tizenkét gamblerit gyilkoltak meg és a tetteseket nem nyomozták ki, mert, ha az amerikai újságoknak hínni lehet, a nagy játékosok egyedül Philadelphiában négy millió dollárt fizetnek ki rendőröknek és politikusoknak a védelemért. Igen sok embernek lehet tehát az érdeke, hogy az avatatlanok ne lássanak bele a kártyáikba.

Newyork után Chicago, Pittsburg, Neworleans, Detroit, Cleveland és Philadelphia a nagy játékbarlangoknak helyei.

Philadelphiában az ügyészség nagy eréllyel fogott hozzá a tisztogatáshoz és ekkor kiderült az, hogy egyes rendőrtisztek nevében a bankokban 200—800.000 dollárig levő betét szerepelt.

Üzleti szokás az, hogy a nagy játékházak forgalmukból tíz százalékot fizetnek a rendőri oltalomért. Egy középfajta játékház egy hónapi forgalmi másfél millió dollár. Azonban a rendőrpotekció nem tudja távol tartani az elszánt banditákat, nem ritka dolog, hogy a meglepett játékosoktól „hold-up” alkalmával hetente ezer dollárt vesznek el, sőt volt olyan eset is, hogy egy kockajátéknál, melyben hat játékos szerepelt, a rablóbanda zsákmánya 22.350 dollár volt.

Az amerikai hazárd szellemü, sze-

reti megpróbálni a szerencsét, mert a játékbán gyors gazdagodási lehetőséget sejt. A szerencsejátékos a törvény tiltja, de mindenki játszik, aki akar. A lóverseny, a kockavetés, a kártya, a rulett, billiárd, továbbá mindenféle fogadáson kozkázatják az emberek a pénzüket.

Fogadnak a baseballra, a boxmérkőzésekre, az elnökválasztásra, a kitarási táncversenyekre, a kutyaversenyre, sőt ujabban az óceán átrepülésére is.

Prinlicóban egy lóverseny napon egy millió háromszázezer dollár, Saraloga-Ppringsen, egy másik híres versenytéren 120.000 dollár a napi átlagos kockázat. Évenként a játékosok átlag 800 millió dollárt visznek a lóversenyterre.

Newyorkban hatósági beclés szerint, 15 ezer könyves él a turfból. A hatóság eltöltja a turfkönyv megjelenését, de a lóverseny iránt érdeklődők titokban mégis megszerezhetik.

A turfújság egy játékszindikátusnak a tulajdona és egy tiszternek az ára 2 dollár és 800.000 példány fogy el, ami azt jelenti, hogy napon-ta egymillióhátszázézer dollár megy el csak újságra.

Nagyon népszerű és a kisemberek körében elterjedt játék a „baseballpool”, ennél csakis a vállalkozók nyernek, mert az esély 1:999-hez.

A gyilkosságokról híres Chicagóban italcsempészek, gazdag kalandorok, festettarcu nők, de rendes üzletemberek és kifutófiúk ülnek a gambling-házakban, ezeknek a száma legalább 350.

Némelyik barlangban 1500 férfi és 500 nő játszik, van ott kártya, rulett és pénzdobóra — pénz kidobó, de pénzt inkább benyelő szerencsekerék.

A kártyások között a meggyilkolt Rothstein volt a „cár”. Volt neki egy Nick nevű görög származású partnere, akivel ezres dollárbankókba játszott és megtörtént, hogy 300.000 dollárt is föltett egy döntő kockajátszmára és egy perc alatt jutott a vagyon a másíknak a kezére.

## Huszonéves

keresztény árva leány vagyok, férjhezmennek. Keresek olyan tisztességes, munkaszerető férfit, aki becsületes munkával inkább gyarapítani tudná szüleimről reám maradt földbirtokomat Kézpénzem is van Kiváságra fényképet elküldhetem. Teljes címü válaszi „Természetes szépség” jelígeré e lap kiadóhivatalába kérek.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal és minden bel- és külföldi iroda. Milliméter sor 1 dinár, mérlegek, hivatalos hirdményeknél 2 dinár

# TORONTÁL

Hírek a szövegoldalakon petit soronként 4 dinár. Nyilttér petit soronként 5 dinár. Hirdetések a szövegoldalakon 50 százalék felár

VELIKI BECSKEREK,  
1930 FEBRUÁR 16, VASÁRNAP

VASÁRNAPI ÜZLETI UTMUTATÓ

TÖBBSZÖRI FELADÁSNÁL  
KÜLÖN ENGEDMÉNYEK

Olcsó utazás Budapestre úgy a jugoszláv, mint pedig a magyar vasutakon 1930. március 17-25-ig. Fenti idő alatt a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapestten 67 százalékos kedvezménytel (egyharmad árban) adatik ki. A vizum két havi tartózkodásra jogosít. Ugyancsak a fenti idő alatt a Budapestre és vissza való utazásnál a magyar vasutak 50 százalékos, a jugoszláv vasutak pedig csak a vissza-utazásnál 50 százalékos díjmérsékletet engedélyeznek. A vizum nélküli utazásra, a vasúti és egyéb kedvezmények igénybevételére jogosító igazolványok a budapesti Tenyészállatvásár és Mezőgazdasági Kiállítás alkalmából (1930 március 20-25.) adatként ki és a kiállítás megtekintésére is jogosítanak. Ezen igazolványok darabonként 60 dinár és portó beküldése ellenében a következő helyeken kaphatók: Beograd: Magyar kir. Kereskedelmi Képviselőlet Utazási Osztálya (Beograd, Jaksityeva u. 2.), Putnik Utazási Iroda, Kolarceva I. Szubotica: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank, Bácsmegeyei Napló kiadóhivatala. Bácska-topola: Takarékpénztár. Novivbász: Schmidt Frigyes, Takarékpénztár. Velikibecskerek: Nagybecskerek Takarékpénztár. Szombor: Bácskai Gazdasági Egyesület, Szeles Testvérek. Szenta: Gazdakör, Novoszel János titkár, Kereskedők Egyesülete. Velikakikinda: Centralna Stedionica. Osziyek: Jugoszlavenszka Banka, Lavoszlav Papai. Noviszád: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási Iroda, Lusztig Bankház, Merkurbank. Csakovec: Hoffmann Elemér. Novibecsej: Általános Hitelbank. Kula: Hitelbank. Bácskapalánka: Kopecky Sándor. Odszáci: Takarékpénztár. Murszkaszubota: Prekmurszka Banka. Apatin: Banka i Stedionica. Beriekovity Sándor. Sztáribecsej: Népbank, Potiszka Banka, Galambos István. Pancsevó: Népbank. Szarajevó: Putnik. Szkoplje: Kereskedelmi Kamara.

## Meghívó.

A „Veliki Bečkerek Temetkezési Egylet” 1930. évi február 16-án d. e. 10 órakor a „Hotel Central” nagy éttermében

## közgyűlést

tart, melyre a t. c. tagok tisztelettel meghívotnak.

### Napirend:

1. Három jegyzőkönyvhitelítő választása.
2. Számadási jelentés 1929. évről.
3. A mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása.
4. Egy egyleti igazgató választása három évre.
5. Ujra választandó: 10 választmányi tag három évre, 1 egy évre.
6. Esetleges indítványok.

201 Az egyesületi vezetőség.

Varrógép-himzésben teljesen jártas

**nő, mint oktató,**

a z o n n a l alkalmazást nyer.

S. Ad. Engel-cégnél.

## BÉCSI VÁSÁR

1930 március 9-15 (a Rotundában március 16-ig).

### Külön kiállítások:

Dívatszörme-szalón. — Bécsi kötött divatcikkek. — Butorvásár. — Reklámvásár. — Nemzetközi automobil- és motorkerékpár kiállítás. — Szükségleti cikkek szállodai üzemek részére. — Élelmiszerkiállítás. — Építési- és utépitési kiállítás. — Technikai újdonságok és találmányok. — Mező- és erdőgazdasági mintavásár. 204

3-ik osztrák hízóállatkiállítás (1930 március 14-16-ig).

Nincs utlevélvizum. — Vásárigazolvánnyal és utlevéllel szabad határátlépés Ausztria felé. A magyar átutazási vizumot a vásárigazolvány felmutatása ellenében a határon adják meg. Lényeges viteldíjkedvezmények a jugoszláv, magyar és osztrák vasutakon, a Dunán, az Adriai tengeren és a légi forgalomban. Mindennemű felvilágosítás és vásárigazolványok (à 50 dinár) kaphatók a

**WIENER MESSE A.-G., WIEN, VII.,**

valamint a leipzig tavaszi vásár tartama alatt a Tudakozó Irodában Leipzig, Osztrák Messehaus, valamint a tiszteletbeli képviselőnél **Vel. Bečkerek: a Nagybecskerek Takarékpénztárnál.**

## Más vállalkozás miatt rőfösáruimat

mélyen leszállított árban adom el.

Ha jót olcsón akar venni, ne mulassa el ezen rendkívüli kedvező alkalmat.

**Terzin Ž. Živko, Vel. Bečkerek,**  
Kralja Aleksandra ucca. 156 **Ügyeljen a címre!!!**

Báli virágdíszek, czipkevolánok, irakkingek, Antoucat-ernyők,

## TETRA

babyfehérnemű a legszebb és legdusabb választékban.

„Az arany kalapáchoz” **Rövidáru rt.**  
**NÉPBANK-ház, Veliki Bečkerek.**

## Estélyi ruhákra

legdivatosabb a **selyemtűli.**

227 **Méterje 25 dinár.**

Minden divatszínben kapható

**Molnár Mihálynál.**

## Kyffhäuser-technikum

Frankenhausen, Németország. Mérnök- és mesterszató gép- és automobil-építéshez, gyenge- és erősáram technika. Legrégibb külön osztály: mezőgazdasági gépek, autó- és repülőtechnikához.

## Ház és szérűskert eladás!

A Šilerova uccában **há**z nagy lévő 198/16. számú kerttel, mely bármilyen iparvállalatnak, kerteszetnek vagy faraktárnak alkalmas, továbbá **3 szérűskert** (közel a város-hoz) házhelynek is alkalmas, szabad-kézből igen jutányos áron azonnal **eladó.** 158 Bővebbet: Prež Hugonál V. Bečkerek, Lesinszova ucca 4. szám.

## MŰJÉG

legolcsóbban vágóntételekben

1930 március végéig

:- szállítható :-

## Binder és Polgár

Faipari és kereskedelmi részvénytársaság,  
Zemun. 54

Folyó hó 16-an, vasárnap délután 3 órai kezdettel lesz megtartva a „DRINA”-szállodában **gyermekbál.**

Este 8 órai kezdettel felnőtteknek bál, a zenét Sós Antal zenekara szolgáltatja. Számos látogatást kér, **Osztó János.**

Minden vasárnap délelőtt 10 órától rádió koncert. 237

## Vörös narancs

**GUTTMANN-cégnél.**  
Telefon 96. 182

## Gyermekeket, felnőtteket

olcsó díjért tanítok német nyelvre oly módszerrel, hogy rövid idő alatt elsajátíthatják. 172

Bővebbet Beogradska u. 4. sz. Telefonszám 172. Telefonszám 172.

**Eladó** tavaszi szállításra nagyobb mennyiségű fajtisza, nemes

## gyümölcsfa,

diszfa, diszserje és vadonc 175 **báró Tallián Tibor** mariatelepi gyümölcsfaiskolájában **Nova Kanjiža** (Bánát). Árjegyzéket díjmentesen küld Nagy Mihály Antal faiskola kezelő.

## Ház eladás.

A Vojvode Stepe ucca 31. számú ház, mely áll 4 szobából, konyhából, mellékhelyiségekből, kotarkából és nagy kertből, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás a háztulajdonosnál: **Popović Živojin, Gunduličeva u. 22.**

## Modern lakás

butorozva vagy üresen **március 1-re kiadó**

Cim: Hajduk Vejkova ucca 19. szám. 241

Keresünk komoly és feltétlenül megbízható urat

## utazónak.

Aki, mint ilyen már működött és a faszakmában jártas, előnyben részesül. Írásbeli ajánlatok „Megbízható” jellegre, **Radio Reklam Jogostavija, Subotica.** Postafiók 48 küldendők

## A „TITAN” D. D. KAMNIK, SLOVENIJA

legmodernebbül berendezett

## lágvasöntődéje

elsőrendű kivitelben szállít a legolcsóbb áron Ewart-láncokat minden fajtában, tengelycsapágyakat, tengelyhüvelyeket, tengelysapkákat, téglafarmákat speciális fogantyúval, ökörpátkóvasakat, zsákszorítót, valamint mindenféle öntvényt 1 dkg darabsúlytól felfelé, rajz, modell vagy minta után.

Kérjen ajánlatot!

Kérjen ajánlatot!

**ORIENT BIOSKOP**

Vasárnap, február 16-án 3, 5, 7 és 9 órákor  
Kedőn, február 17-én 5, 7 és 9 órákor

LON CHANEY világhírű filmje:  
**Az ember, aki a pofonokat kapja.**  
A főszerepben: LON CHANEY, John Gilbert, Norma Shearer.

Szombaton, február 15-én 5, 7 és 9 órákor  
**Az élet viharában.**  
Dráma 6 felvonásban, amelynek felvételét a nézők szívébe hatolnak. Mestermű. Továbbá egy keifelvonásos vígjáték.  
Főszerepben: **Hans Stüwe és Mary Johnson.**  
Vasárnap délelőtti matinén: **KOZÁK TARRAS.**

**BALKAN BIOSKOP**

Vasárnap, február 16-án 3, 5, 7 és 9 órákor  
Szombaton, február 15-én 5, 7 és 9 órákor **csak felnőtteknek!**

**SPORT-FÉRFI**  
Buster Keaton csodás filmje  
6 felvonásban.

**Fortuna leánya.**  
Szilveszteréji történet 7 felvonásban.  
Főszereplők: Mary Asztor és Charles Morton  
a négy ördög főszereplője.

**Eredeti angol** 228  
**puplin ingek.**  
Készen és mérték után a legdivatosabb mintázatokban  
**Molnár Mihálynál.**

**leipzig** 95  
**tavaszi vásárt**  
1930 március 2-től 8-ig.  
(Nagy technikai és építészeti vásár márc. 2-12-ig, textílvásár márc. 2-6-ig)  
Iparosok! Nagykereskedők!  
Elvárnak benneteket itt.  
Kb. 10.000 kiállító 21 országból.  
Kérjen kimerítő felvilágosítást a  
Leipziger Messeamt, Leipzig.  
Zvničan biro, lajpciskog sajam  
Beograd, Knez Mihajlova u. 33. szám.  
**D. Kovács**  
Moser & Wertheim-cégnél Novi Sad,  
Mileticeva u. 36. — Telefon 20-41.

**Olcsó tűzifa!** 247  
1 öl kevert fa 480 Din  
1 öl gyertyánfa la 670 Din  
100 kg tölgyfa felvágva, hasítva,  
házhöz szállítva 35 Din.  
**Mileta Azucki** trgovina drva i uglja  
Veliki Bečkerek Takovska u. 28.

A Feketics-féle  
**vendéglő**  
a Brigadira Ristića uccában  
azonnal bérbeadó.  
Bővebbet a tulajdonosnál. 225

Más vállalkozás miatt **eladó**  
egy 4 millió teljesítőképességű  
gépekkel ellátott 219  
**gőztéglagyár** 1/4 része.  
Bővebb felvilágosítás a **Pányi és Társa** téglagyárban, Vel. Bečkerek.

**Alkalmi vétel.**  
A város központjától 7 percnél távol-  
ságra fekvő, szőlővel beültetett  
**háshelyek 5 évi leltetésre,**  
100 dinár havonta, kamat nélkül  
**eladók.** 220  
Közelebbit **Braća Putnik,** rőfös-  
kereskedés a nagyhid mellett.

Egy 3 éves 236  
**pejmén**  
170 centiméter magas, bizonyítványal  
ellátva, **eladó.**  
**Kungel János,** Ban. Despotovac.

**Most vegyen kerékpárt!**

Jugoszlávia legjobban elismert szaküzlete.

**Főszezon előtt 10% engedményt adunk!**

Nagy és modern javítóműhely!

**Használt kerékpárt ujjá alakítunk!**

**Varrógép, gramofon és lemezek**  
nagy választékban!

**S. AD. ENGL, Veliki Bečkerek,**  
Kralja Aleksandra uccá. Kralja Aleksandra ucca.

U. K. TEAS

Csakis a világhírű és  
legnemesebb zamatu



**U. K. T. teát**

fogyasszuk.

Egyedüli árusítója 49

**Prandell Rudolf és Fia**  
Veliki Bečkerek. Telefon 315.

TRADE MARK

**Pleitz Fer. Pál**

könyvnyomdája

**Veliki Bečkerek,**

Obiliceva ucca 1. szám.

Telefon 21. Alapított 1846.



**Nyomatványok**  
modern kivitelben.  
Lapkiadás. Nyom-  
tatványraktár. Töm-  
öntöde. Könyvköté-  
szet. Vonalozó-in-  
tézet. Ruggyanta-  
bélyegzőgyártás.

**El ne mulassza senki**

szivar, cigaretta, dohány  
és egyéb szükségletét az  
::: újonnan megnyitott :::

**FISCHER**

trafiküzletben  
::: beszerezni. :::

Vel. Bečkerek, Kralja Aleksandra  
(Fő) ucca (volt Tolvaj kalapsza-  
lón helyiségében.) 246

**Uj kedvezmény**  
**vendégeinknek!**

Ezen lap előfizetőinek megelé-  
gedésére nyújtott

**20%**

kedvezményt szobaárainkból,

**10%**

kedvezményt olcsó éttermi ára-  
inkból (menut kivéve), módunk-  
ban van az UJSÁG kiadóhiva-  
talával létesített megállapodás  
alapján kibővíteni a

**MAGYAR KIR. OPERAHÁZ,**  
**NEMZETI SZINHÁZ,**  
**KAMARA SZINHÁZ**

előadásaira szóló mérsékelt áru  
jegyekkel. Tekintettel a nagy  
keresletre, kérjük szoba- és szin-  
házjegy-rendelését két-három  
nappal előbb velünk közölni.

**Park-szálloda**  
**Budapest,** 1051

szemben a Keleti pályaudvar  
érkezési oldalával.  
(Nincs kocsiköltsége.)

**Kevesli**  
**üzleti**  
**forgalmát**

?

- 1szerű a segítség:
- 2sértelenül nyer,
- 3szorosra emeli a forgalmát,
- 4szeres vevőkörre lesz, ha
- 5letes hirdetésekkel
- 6hatós reklámot csinál
- 7ről-hétre a „Torontál“-ban.